

CAIN YE ABEL

Genesis 4:3-16

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 4

Eke Mkparawa

IKỌ IBUOT: “Mbufo eyom Jehovah, ke ini ekemedede ndikut enye” (Isaiah 55:6).

Akpa Ubon

Ke ini Adam ye Eve ema ekekabare edi ete ye eka Cain, emi ekedi akpa ini emi eyen akamanade oduk ke ererimbot emi. Se utọ ukpono eke Abasi akayakde ọnọ Eve – “eka kpukpru mme andidu uwem” (Genesis 3:20). Ikebighike udiana eyen eren emi ekekotde Abel ama ada inemesit ọsọk akpa ubon emi oto ke emana esie.

Ke ini nditọ iren iba emi ema ekekpon ewọrọ owo, imonim ite Adam ama ekpep mmọ ndinam utom. Uwem esie ọkọyọhọ ye utom, oro edi, ufuñ isọñ ama ana ọnọ enye ndinam; akana nte esioño ñkukim ye akpap efep ke iñwañ; enyuñ ekpeme mme ufene. Abel ekedi ekpemerọñ emi ekesidade mme erọñ aka eketa mbiet, ada mmọ aka mkpọdihọ mmọñ onyuñ ekpeme mmọ mbak ndiọi unam edinọmọ mmọ. Cain ekedi ofuñ-isọñ.

Edifọp Uwa Nnọ Abasi

Okposuk nte mikọnọhọ ibet kaña, ekeme ndidi Abasi ọkọdọhọ Adam awa akpa-eyen ufene nte uwa usio isop idiọk-ñkpọ, koro ke akade iso, Abasi ama ọnọ ewuhọ oro ke ibet. Adam ñko ama ekpep nditọ esie ndikpono Abasi. Ukem-ukem nte mfin emi ke ini mme ete ye eka emi efiọkde Abasi ekade ufọk Abasi ndibọñ akam nnyuñ ñkot ñwed Abasi, nditọ mmọ enyuñ ekpebe edinam ntre. Nditọ emi mme ete ye eka mmọ esinde ndika ufọk Abasi, ndibọñ akam, ye ndikot ñwed Abasi, enyuñ etiene idiọk uwut-ñkpọ emi mme ete ye eka emi mibọhọke uwem idiọk-ñkpọ enimde enọ mmọ.

Usen kiet, Cain ye Abel ema eda ñkpọ-uwa mmọ esọk Abasi ndiwut nte ke mme imọ imoyom edidiọñ Abasi. Cain ama anam ọkpọsọñ utom ke iñwañ esie, ndien enye ama ada ndusuk mfri ye ikọñ edi ndiwa nnọ Abasi. Enye ama ada mbuñwum iñwañ emi edide utom ubọk esie oyom mfọn oto Abasi. Abel ama ada kiet ke otu mme akpa eyen erọñ, mme ebọt esie ọsọk Abasi. Ndusuk enye ama ada ini ndiyom enye emi ọfọnde akan ke kpukpru otu ufene esie. Ekeme ndidi enye ama ada ini ọbọk unam emi man anam enye ọfọn ekem ndida nnọ Abasi nte “uwa eke ọfọnde akan.”

Se ededi nnyin inọde Abasi, mme se inamde inọ enye, ana edi se ifọnde ikan. Inaha nnyin inọ Enye ñkpọ ndomo-kiet eke mikpaha nnyin ñkpọ. Koro eridiọñ miduhe ke utọ enọ oro.

Ke akade iso, nnyin ikut nte Abasi ọnọde nditọ Israel mbet ete “yak eyen ufene mbufo ọfọn ama, edi ayara, osim isua kiet; mbufo esioño enye edide ke erọñ, onyuñ edide ke ebọt” (Exodus 12:5). Ekeme ndidi Abasi ama etiñ ikọ ke esit Abel ete enye otim ese ete ke uwa esie ọfọn ama. Kpukpru emi ekanyan ubọk owut usen emi Jesus, anana-ndo “Eyen-erọñ Abasi,” edinọde uwem esie nte uwa ke krọs Calvary man mme idiọk owo ebọhọ.

Akpanikọ Ye Nsu

Kpa ke utọ ini emi nnyin ikut edu ukpono Abasi iba, oro edi, edu ukpono Abasi ke akpanikọ emi enyenede edifak ke idiọk-ñkpọ nto ke iyip, ye nsu-nsu ido edikpono Abasi emi minyeneke ufak ito ke iyip, edi eyom ndinyene utebe-ikpe nto ke utom. Ewe uwa ke Ọbọñ ọkọbọ? Ndien Jehovah “ese Abel ke iso ye uwa esie; edi isehe Cain, ye uwa esie.” Abasi ekese esit owo iba emi, tutu ke emi Enye osuk esese esit mme owo.

Ukpuhọre

Ikọ Abasi otim ekpep ete ke “eriduọk iyip miduhe, eridahado inyuñ iduhe” (Mme Hebrew 9:22). Nnyin ifiak ikot ite ke mbuqtidem miduhe, owo ikemeke ndinem Abasi esit. Abel akada ñkpọ uwa emi asañade ye eriduọk iyip, enye ñko ekedi ye mbuqtidem. Oro ọwọrọ ete enye ama onim ete ke usuñ Abasi edi se ifọnde ikan onyuñ enen. Edi ke abañā Cain, nnyin ikot ite enye “adaha ke enyọñ anam ikọ ye Abel eyen-eka esie, onyuñ owot enye.” “Ndien ntak owotde enye? Koro utom esiemọ ọdiọkde, edi eke eyen-ete esie enende” (1 John 3:12). Mi ke nnyin ikut ukpuhọre ke ufọt Cain ye Abel.

Akpa Owo Emi Ewotde Ke Ntak Ikọ Abasi

Abel ekedi akpa owo ndikpa, akpa owo ndikpa ke abañā ikọ Abasi, edi enye akakpa ke mbuqtidem; ediwak ibat owo tọñọ ke ini oro ke eyayak uwem mmọ ke ntak Abasi ye edinen ido.

Ibak Esit Cain

“Cain ofut esit eti-eti, iso onyuñ ọkpuhọre enye.” Utom ibak ye esit ufup esie, ama owut ke iso esie; nte obubit enyọñ emi obohode ada mbemiso oyobio ofume, emi ekedi idiọñ ñkpọ ndik eke editienede. Ke ini owo anamde idiọk, iso esie ọsọp ndiwut; edi ke ini owo anamde se ifọnde, enye okop idara, iso onyuñ ańwańa enye.

Ndidip

Ke oro ebede nnyin ikot nte Cain osude-nsu, ańwana ndidip edinam uwot owo esie. Owo emi anamde idiọk-ñkpọ emi edide akamba mme ekpri, eke Abasi osiode enyin efep iduhe. Iyip Abel ama ofiori ke ọkpọsọñ uyo osim utọñ Abasi Andikpon nkan; emi ọkọsuhọrede edi nditiń ye Cain ke abańa iyip oro.

Ufen

Abasi ama osuńi Cain onyuñ ọdọhọ enye ete utu ke enye ndiduń ke emem ye ubon ye oruk esie, enye eyekabare edi nyoń ye andiyo ke isọñ. Nso utọ utibe ubiom-ikpe ye ufen okosim enye ntem. “Ọwọrọ ọkpọñ iso Jehovah” aka okoduń ke isọñ Nod, akpa ikọ emi adade ọnọ owo “nyoń.” Ke akade iso, ema esọhi ubon esie ofuri ofuri efep, ndiwut nte ke “Usuń mbon abiańa ọsọsọñ” (Mme ńke 13:15).

Idiọk-Ñkpọ Ye ńkọri Esie

Abasi ama ọdọhọ Cain ete “Edi munamke eti ñkpọ, idiọk-ñkpọ ke ana ke enyin usuń.” Idiọk-ñkpọ edi ntak ediwak mfina ke uwem mme owo. Ke akade iso ọtọt ke uwem anam idiọk, ibọhọke enye akabare esit, eyeduok ukpọñ esie ke nsinsi nsobo. Cain ekebem iso efibe ufup; ọtọhọ utọk; ndien owot owo; onyuñ osu nsu. Enye ekenyene idiọk esit, ese ke idiọk enyin, ndien ada ubok anam idiọk. Ema enọ enye ifet ndikabare esit edi utu ke oro, enye ayak idiọk esit ye usua ke abańa eyen eka esie ọkọri onyuñ okpon. ńwed Abasi ọdọhọ ete “Kpukpru owo eke asuade eyen-ete esie edi obom” (1 John 3:15), emi edi nnen-nnen uwut-ñkpọ ke abańa se ikotibede. Idiọk-ñkpọ ekeme ndikọri. Ke akpanikọ enye asiaha ke ata uduot esie, ke utibe ye akwa ndibe odudu esie. Akananam ńwed eke ewetde iduhe eke owutde ańwa-ańwa ye ke odudu, isuńi emi odude ke idiọk-ñkpọ, nte ńwed Abasi owutde. Ke ini ete ye eka Cain, Adam ye Eve ekebuanade ke ndinam idiọk, ekebiet unam-mmọñ emi enyenede ediwak ubok omumde ofuri ubon owo emi ekenyenede nditiene.

Ndikpeme

Yak kpukpru owo eke ekotde mbuk Cain ye Abel ekpeme usuń mmọ, enyuń efehe ndik mbak ekpri ufup, mme usua ediduk mmọ ke esit. Ke ini odukde, ekpekpri nte ekpekpri, eyekọri tutu akara ofuri uwem owo oro, ibọhọke enye akabare esit, eyenuk owo oro esin ke ntọtuńọ idiọk-ñkpọ tutu ke akpatre ada owo oro ekesin ke itie ufen andidiok. Ọfọn didie owo ndinyene edisana esit!

MME MBUME

- 1 Cain ye Abel ekedi nditọ anie?
- 2 Nso utom ke mmọ ekenam?
- 3 Ke nso usuń ke Abel ọkọnọ Abasi uwa eke ọfọnde akan eke Cain?
- 4 Ewe uwa ekenem Abasi esit? Ntak?
- 5 Akafina Cain didie? Nso ke enye akanam?
- 6 Nso ikedi ufen esie?
- 7 Efiok Cain nte akpa owot owo. Efiok Abel nte anie?
- 8 Nte emekeme ndibat mmọ efen emi ekeyakde uwem mmọ enọ ke abańa ikọ Gospel?